

17de zondag door jaar B

Joh. 6, 1-15

Jezus genas zieken en dreef duivels uit: dat zijn de meest courante wonderen die het Evangelie ons vertelt. Maar niet iedereen in Israel was ziek of bezeten, en niet iedereen had dus dít soort hulp van Jezus nodig. Maar dat is anders in het Evangelie van vandaag: de broodvermenigvuldiging. Want dat raakt aan een behoefte die iedere mens heeft: een knagende maag; een behoefte die eigenlijk toch minstens één keer per dag bevredigd zou moeten worden met een fatsoenlijke maaltijd.

Eigenlijk gaat het hier op twee manieren om honger en brood. Op de eerste plaats: letterlijk. Het gaat over de wet van schaarste en hetgeen dat bij mensen oproept: “Elk vecht voor z’n eigen brokken” zegt de volksmond daarover. Of een beetje chiquer gezegd: het instinct van het zelfbehoud.

De wereldvoedselorganisatie van de Verenigde Naties, de F.A.O., schat dat de aarde met wat ze opbrengt zo’n 36 miljard mensen kan voeden. Dat is ongeveer zes keer het huidige aantal wereldbewoners. Van Godswege is er dus voldoende voedsel, maar het schort blijkbaar nogal aan de verdeling ervan. Met een knipoog naar het Evangelie zoudt ge kunnen zeggen: er is op dat vlak veel meer mogelijk dan we soms denken. Maar er is één voorwaarde aan verbonden: dat we onszelf en onze eigen behoeften eens wat vaker uit het middelpunt van alles halen, en niet altijd direct ingaan op die oerreflex: eerst zorgen voor mezelf. Dat de zon niet rond de aarde draait is eeuwen geleden al ontdekt. Maar dat de wereld niet rond het eigen persoontje draait moet door nogal wat mensen blijkbaar nog ontdekt worden...

Maar het gaat ook op een andere, diepere manier over honger en voedsel vandaag, en er is één zinnetje wat dat verraadt: ‘Daarop nam Hij de broden, en na het dankgebed gesproken te hebben liet Hij ze uitdelen’. Diezelfde woorden staan in de andere Evangeliën te lezen bij het Laatste Avondmaal. Ge zou kunnen zeggen: in het Johannesevangelie is de broodvermenigvuldiging als het ware het instellingsverhaal. En daarmee wordt dit gebeuren ook veel ruimer. Want het gaat dan niet alleen maar over boterhammen, maar over de hele behoeftewereld van de mens. En daar doet Jezus iets mee wat eigenlijk niemand anders kan of mag: Hij zet zichzelf in het centrum van die menselijke honger. Hij zal van zichzelf zeggen dat Hij het echte brood is.

Wie dit Evangelie alleen maar leest als een oproep om te breken en te delen, heeft er maar de helft van gesnapt. Zoals de mensen destijds er ook niet veel van snapt. Want die menigte die nu zo rijkelijk te eten krijgt, is dat op het einde van dit hoofdstuk (6de hoofdstuk) alweer vergeten en keert Jezus de rug toe. En het is pas veel later, na de preek van Petrus met Pinksteren, dat die massa terugkeert en beseft: het ging Hem niet alleen om het stillen van onze lichamelijke honger, Hij was veel meer: ook op alle andere vlakken is Hij het

antwoord op onze vragen, de hoop in onze vrees, de liefde die ons hart soepel maakt, de overvloed in onze tekorten. En hetgeen Hij als 'antwoord' geeft op onze behoeften, geraakt nooit op: Hij is er altijd, voor iedereen en in overvloed.
Amen.

Johan Goris, pastoor